

عنوان مقاله:

شهر و دانشگاه جندی شاپور به روایت منابع تاریخی و باستان شناختی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

میلاد باغ شیخی - دانشجوی دکتری باستان شناسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

شاهنشاهی ساسانی از مهمترین دوره های تاریخ ایران است که از بسیاری جهات میتوان آنها را وامدار سلسله های پیشین خود از جمله هخامنشیان و اشکانیان دانست. بر طبق روایات مختلف اینگونه به نظر میرسد که اردشیر اول نه تنها بنیانگذار سلسله ساسانیان بلکه پایه گذار طبقات اجتماعی نیز بود؛ ایجاد چنین تغییری در زیرمجموعه های گوناگون جامعه همچون سیاست، علم و اقتصاد تاثیر بسزایی داشت. میتوان گفت همین تغییرات بود که جندی شاپور دوره ساسانی را به مرکزی علمی تبدیل کرد و پزشکانی از سراسر جهان آن روز را در خود جای داد. این مرکز علمی در قرون نخستین اسلامی نیز جایگاه والایی داشت به طوری که پزشکان هارون الرشید خلیفه عباسی از این شهر می آمدند. این شهر از جمله شهرهای مشهور شاپور اول در خوزستان است که همانند بیشاپور با پلان مستطیلی شکل ساخته شده بود و از یکطرف به رودخانه سیاه منصور محدود بود. در این مقاله سعی بر آن داریم تا در یکپژوهش کتابخانه ای منسجم، همراه با بررسی متون جغرافیایی و شواهد باستان شناختی بدین پرسش پاسخ دهیم که روند شکل گیری این شهر با توجه به منابع تاریخی چگونه بوده و با روی کار آمدن اسلام چه اتفاقی برای شهر جندی شاپور به ویژه دانشگاه آن رخ داد نتایج پژوهش نشان داد که شکلگیری شهر جندی شاپور رابطی نزدیکی با کانون پزشکی خود داشته است به سخن دیگر توسعه کشاورزی در خوزستان و تجارت محصول در این منطقه و حمایت دربار ساسانی از فرهنگ و دانش رفته رفته منجر به ایجاد و گسترش شهر و مرکز علمی آموزشی گندی شاپور انجامید علاوه بر آن با توجه به متون مورخان اسلامی پس از فتح ایران به دست سپاهیان اسلام دانشگاه و شهر همچنان رونق خود را حفظ نمود و به عنوان مرکزی علمی طب پزشکی به کار خویش ادامه داد.

کلمات کلیدی:

جندی شاپور، شاپور اول ساسانی، باستان شناسی، دانشگاه جندی شاپور، خسروانوشیروان.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/978840>

